

Ενάντια στη βαρβαρότητα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού

Γιώτα Ιωαννίδου*, Κώστας Τριχιάς**

Άρθρο στην Εφημερίδα των Συντακτών

Εκατοντάδες αγωνιστές/στρίες σε όλη την Ελλάδα συμμετέχουν σε συνελεύσεις για το ιδρυτικό συνέδριο στις 14-16 Φλεβάρη ● Αναφερόμαστε σε έναν κομμουνισμό που δηλώνει παρών στην καθημερινή αναμέτρηση με την αστική τάξη πραγμάτων.

Ο ναζιστικός χαιρετισμός του Ιλον Μασκ, η φρίκη της γενοκτονίας στην Παλαιστίνη, οι απειλές του Τραμπ για προσάρτηση χωρών, ο πολεμικός όλεθρος στην Ουκρανία, η άνοδος της Ακροδεξιάς, η συγκάλυψη του εγκλήματος των Τεμπών από την κυβέρνηση της Ν.Δ., η αβάσταχτη ακρίβεια για τα εργατικά και λαϊκά στρώματα είναι εικόνες που συνθέτουν δυστοπικό παρόν και ακόμα πιο αβέβαιο μέλλον.

Ωστόσο, εκατοντάδες αγωνιστές και αγωνίστριες, που αυτό το διάστημα συζητούν στο πλαίσιο συγκρότησης μιας νέας κομμουνιστικής οργάνωσης στην Ελλάδα, θεωρούν ότι οι εικόνες αυτές δεν αποτελούν την εξαίρεση αλλά τον κανόνα του βάρβαρου ολοκληρωτικού καπιταλισμού που απειλεί με καταστροφή την εργατική τάξη, τον κοινωνικό άνθρωπο και τον πλανήτη Γη, όπως σημειώνεται στο κείμενο των θέσεων της «Πρωτοβουλίας για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα» (<https://neoprogrammakomma.home.blog/>).

Σε μια εποχή που η κεντρική ιδέα της αστικής πολιτικής είναι το «δεν υπάρχει εναλλακτική» (ΤΙΝΑ), αλλά -δήθεν- μόνο αιωνιότητα του καπιταλισμού, γεννιέται το ερώτημα: Μπορούμε αλήθεια να ζήσουμε αλλιώς; Σηκώνουμε το γάντι και απαντάμε καταφατικά. Μπορούμε στο σήμερα να αγωνιστούμε για μια άλλη κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, με ειρήνη, ισότητα, ελευθερία, ολόπλευρη ανάπτυξη του κοινωνικού ανθρώπου. Μια κοινωνία κομμουνιστικής διεθνιστικής απελευθέρωσης του 21ου αιώνα.

Αν δεν φανταστούμε μια άλλη πραγματικότητα, δύσκολα θα την προσεγγίσουμε. Οφείλουμε να ψηλαφίσουμε τη δική μας ουτοπία, όχι σαν δονκιχωτική φαντασίωση αλλά σαν τη ρεαλιστική σύλληψη αυτού που μπορεί να μην έχει ακόμα τόπο (ου-τόπος), αλλά που θα μπορούσε να αποτελέσει την πραγματικότητα του αύριο. Ο πλούτος που παράγει η ανθρωπότητα αρκεί -όταν δεν τον κλέβει η αστική τάξη- για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της ανθρωπότητας. Η άνοδος στην παραγωγικότητα της εργασίας δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ριζική μείωση του χρόνου εργασίας, εξαφάνιση της ανεργίας, απελευθέρωση χρόνου για ζωή, πολιτισμό, δημιουργία. Επομένως, η κομμουνιστική απελευθέρωση

θεμελιώνεται στην ίδια την πραγματικότητα.

Δεν κάνουμε λόγο γενικά για κομμουνισμό. Αποτιμάμε κριτικά την πορεία του κομμουνιστικού κινήματος. Θεωρούμε κομμάτι μας την Οκτωβριανή Επανάσταση, την Εθνική Αντίσταση και τον ΔΣΕ, τις επαναστάσεις όπου γης. Προσέφεραν σημαντικές αλλαγές στις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων και έφεραν στο προσκήνιο τη δυνατότητα για ριζικά διαφορετική ζωή και οργάνωση της κοινωνίας. Δεν κλείνουμε όμως τα μάτια μπροστά στις αιτίες που οδήγησαν στην ήττα τους. Στόχος μας είναι να μην επαναληφθούν τα στρατηγικά λάθη που οδήγησαν στον σταδιακό εκφυλισμό επαναστάσεων, στη μετατροπή τους σε ιδιότυπα αυταρχικά, αντεργατικά και εκμεταλλευτικά καθεστώτα.

Ο δρόμος αυτός δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα. Ανοίγει με επανάσταση. Υποκείμενο της επανάστασης είναι η εργατική τάξη, όχι με μια κάποια «νομοτελειακή» διαδικασία, αλλά ως υπαρκτή δυνατότητα, που αποκτά «σάρκα και οστά» μέσα και από την πρωτοπόρα παρέμβαση του πολιτικού επαναστατικού υποκειμένου. Είμαστε σε εποχή που η εργατική τάξη και οι λαοί, παρά το βάρος των αρνητικών συσχετισμών, δεν μένουν με σταυρωμένα τα χέρια. Εμφανίζονται μαχητικά ρεύματα, από τη λαϊκή εξέγερση στη Χιλή, την παρατεταμένη κοινωνική αναταραχή στη Γαλλία μέχρι τα ριζοσπαστικά κινήματα στις ΗΠΑ. Πολύτιμη είναι η τάση επιστροφής της εργατικής συγκρότησης με συνδικάτα στην καρδιά του σύγχρονου καπιταλισμού (Google, Amazon, Starbucks, UPS κ.α.). Με δυναμισμό βγαίνουν στο προσκήνιο αγώνες ενάντια στη γενοκτονία στην Παλαιστίνη, στην πολεμική υστερία, αλλά και πολύμορφες φεμινιστικές και περιβαλλοντικές κινητοποιήσεις.

Ωστόσο, οι αγώνες αυτοί τελικά χάνουν τη δυναμική τους λόγω της εκκωφαντικής απουσίας πολιτικής πρότασης προοπτικής από τη σκοπιά των στρατηγικών συμφερόντων της εργατικής τάξης και της ανατροπής της καπιταλιστικής τάξης πραγμάτων. Ετσι, η ανάπτυξη της πολιτικής συνείδησης μένει στα μισά και εγκλωβίζεται στο αστικό κοινοβουλευτικό παιχνίδι, της αναζήτησης μικροβελτιώσεων στο πλαίσιο της αστικής κυριαρχίας, οδηγώντας σε αντιδραστικές αναδιπλώσεις.

Η ανάγκη μιας νέας κομμουνιστικής ελπίδας απαιτεί να ριχτούμε στη μάχη με περισσότερο στρατηγική ματιά. Δεν αποτελεί φυγή από τα άμεσα, φλέγοντα καθήκοντα. Αναφερόμαστε σε έναν κομμουνισμό που δηλώνει παρών στην καθημερινή αναμέτρηση με την αστική τάξη πραγμάτων, ως προοπτική και ως τακτική προς αυτήν την προοπτική. Αποκτά δύναμη μέσα από την ανασυγκρότηση μιας επαναστατικής αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, ανεξάρτητης από την αστική πολιτική και τα ρεφορμιστικά ρεύματα, μαζί και αυτά της «αναπόλησης» κάποιου «(αν)υπαρκτού σοσιαλισμού». Είναι στην πρώτη γραμμή μάχη ενάντια στην επίθεση κεφαλαίου, κυβέρνησης της Ν.Δ. και κάθε αστικής κυβέρνησης, την ακραία συναίνεση ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ, την υποκριτική δημαγωγία και αντιδραστική ουσία της Ακροδεξιάς, το σφαγείο της δημοσιονομικής πολιτικής της Ε.Ε., τη συστράτευση της Ελλάδας με την πολεμική στρατηγική ΗΠΑ/NATO.

Η αναγκαία συνολική απάντηση απαιτεί πρόγραμμα εργατικής πολιτικής και εξουσίας με στόχο την πορεία προς τον σοσιαλισμό/κομμουνισμό. Διατυπώνουμε στο κείμενο των Θέσεων της Πρωτοβουλίας ένα πρώτο σχέδιο του προγράμματος της εργατικής εξουσίας-δημοκρατίας στη μεταβατική περίοδο από τον καπιταλισμό στον κομμουνισμό. Προσπαθούμε να περιγράψουμε «μετά την Επανάσταση τι;». Είναι πρόγραμμα που περιλαμβάνει ένα σύνολο μετασχηματισμών για τα καίρια κοινωνικά ζητήματα, συνδυάζοντας αφενός την υπεράσπιση της επανάστασης και αφετέρου την εκκίνηση των μετασχηματισμών που θα οδηγήσουν στην πρώτη φάση της κομμουνιστικής κοινωνίας. Το πρόγραμμα αυτό φιλοδοξούμε να τεθεί στην κρίση και στον διάλογο όλων των ζωντανών δυνάμεων της σύγχρονης κομμουνιστικής προοπτικής.

Στο πλαίσιο αυτό, μια πολύπλευρη διαδικασία που στηρίζεται από το NAP, τη ν.Κ.Α. αλλά και πολλούς ανένταχτους αγωνιστές/ριες ξεκίνησε με την πρώτη Πανελλαδική Συνάντηση στην Καισαριανή το 2021. Συνεχίστηκε με τη συγκρότηση θεματικών ομάδων εργασίας, την πραγματοποίηση θεωρητικών ημερίδων,

τη συγκρότηση Επιτροπών της Πρωτοβουλίας σε μια σειρά πόλεις και γειτονιές, την πλούσια συζήτηση που είναι σε εξέλιξη, ανοιχτή σε ευρύτερο δυναμικό αγωνιστών/στριών.

Θα κορυφωθεί, ως πρώτος σημαντικός σταθμός, με το ιδρυτικό συνέδριο στην Αθήνα στις 14-15-16 Φλεβάρη 2025, όπου κάνουμε το βήμα για μια νέα οργάνωση της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Για τον Οκτώβρη της εποχής μας που θα φέρει στο DNA του, θα αφομοιώνει και θα μετασχηματίζει νικηφόρα όλες τις μέχρι τώρα ήττες και όλες τις μέχρι τώρα νίκες.

* Μέλος της Π.Ε. του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση

** Μέλος της γραμματείας της «Πρωτοβουλίας για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα»